

Schrifttum

Schrifttumsverzeichnis zur Vor- und Frühgeschichte der Slawen und Westslawen

1945—1952

bearbeitet von Herbert Rister

I. BIBLIOGRAPHIEN

1. Łuka, Leon Jan: Bibliografia prehistorii polskiej za r. 1946 (z uzup. za lata poprzednie). In: Prz. archeol. 7. 1947. S. 309—311. [Bibliographie z. poln. Vorgesch. f. d. J. 1946, m. Nachtr. f. d. vorausgeh. Jahre.]
2. Łuka, Leon Jan: Bibliografia prehistorii polskiej za rok 1949. [Po. 1951:] (Pozn. Druk. Nauk.) S. 137—144. [Bibliographie z. poln. Vorgesch. f. d. J. 1949.] [S. A. a.:] Prz. archeol. 19. 1950. S. 137—144.
3. Odložilík, Otakar: Anglické a americké práce o slovanských dějinách z let 1939 až 1945. In: ČCH. 46. 1946. S. 124—143. [Engl. u. amer. Arbeiten üb. d. slaw. Gesch. a. d. J. 1939—45.]
4. Wielowiejski, Jerzy Aleksander: Bibliografia archeologii polskiej za lata 1939—1946. Wr.: Nakł. Tow. Archeol. 15 S. [Bibliographie d. poln. Archäologie f. d. J. 1939—46.] [S. A. a.:] Archeologia. 1. 1947. S. 275—287.
5. Wielowiejski, Jerzy Aleksander: Bibliografia archeologii polskiej za r. 1947 (wraz z uzup. za lata 1939—1946). In: Archeologia. 2. 1948. S. 385—402. [Bibliographie d. poln. Archäologie f. d. J. 1947, m. Nachtr. f. d. J. 1939—46.]
6. Wielowiejski, Jerzy Aleksander: Bibliografia archeologii polskiej za rok 1948. In: Archeologia. 3. 1949. S. 316—335. [Bibliographie d. poln. Archäologie f. d. J. 1948.]

II. ZEITSCHRIFTEN

7. Archeologia. Rocznik Tow. archeol. we Wrocławiu, poświęcony historii sztuki kultury materialnej. Archéologie. Annales de la Société archéologique de Wrocław. [Untert. wechs.] [Seit 4. 1950:] Studia wczesnodziejowe. Seria archeologiczna. [Frühgeschichtl. Studien. Archäol. Reihe.] Red. Kazimierz Majewski. Wr. [später:] Warsz.-Wr.: Tow. Archeol. [später:] Państw. Muz. Archeol. 1. 1947 (1948). 2. 1948 (1949). 3. 1949 (1952). 4. 1950 (1953).
8. Český časopis historický. Redigují s kruhem spolupracovníků V. Chaloupecký a K. Stloukal. Praha: Hist. Klub. 47. 1946. 48/49. 1947/48. 50. 1947/1949. [Tschech. hist. Zs.]
9. Časopis Matice moravské. Red. Jindřich Šebánek [u. a.] Brno: Mat. Mor. 63/64. 1939/40. 66. 1943. 67. 1947—70. 1951. [Zeitschr. der Mähr. Heimatkundl. Gesellsch. (zu Brünn).] Rez.: A. T[urek]. Sl. Sb. 50. 1952, 2. S. 271/72 (betr. 69. 1950 u. 70. 1951).
10. Časopis Společnosti přátel starožitností. Praha: Spol. Př. Star. 49/50. 1941/42 (1946). 51/53. 1943/45 (1946). 54. 1946—59. 1951. [Zs. der Gesellsch. der Altertumsfreunde (zu Prag).] Rez.: A. Mazur. Sl. Sb. 50. 1952, 2. S. 272 (betr. 59. 1951).
11. Fontes praehistorici. Annales Musei archeologici Posnaniensis. Po.: Muz. Archeol. 1. 1950 (1951). 2. 1951 (1952).

12. **Jantar**. Kwart. Prz. nauk. zagadn. rejonu bałt. Organ Inst. Bałt. [Hrsg.:] M. Boduszyńska, A. Bukowski, J. Lewandowski [u. a.] Gd.: Inst. Bałt. (4) 1. 1946, 1—3. 5. 1947—7. 1950. [Der Bernstein. Vierteljahrsschr. Wiss. Rundschau für Fragen des Ostseegebietes.]
13. **Kwartalnik historyczny**. Organ pol. Tow. hist. Krak.: PAU. 53. 1946, 3/4—58. 1950/51, 3/4. [Hist. Vierteljahrsschr. Organ der Poln. Hist. Gesellschaft.] Rez.: B. Spuler. W. D. 2. 1952. S. 267/71.
14. **Z Otcłłani wieków**. Dwumies. pośw. pradziejom Polski. Organ pol. Tow. prehist. i Muz. prehist. w. Poznaniu. Red. nacz. Bogdan Kostrzewski. Po.: Muz. Prehist. 14. 1939/45—20. 1951. [Aus dem Schoße der Jahrhunderte. Zweimonatsschr. f. d. Urgesch. Polens.]
15. **Slovanský Přehled**. [Bis 34. 1948 m. Untertit.:] Časopis pro poznávání politického, sociálního a kulturního života slovanských národů a států. Vyd. slovanský Výbor Československa. Praha: Slov. Výbor Českoslov. 32. 1946—38. 1952. [Slawische Rundschau, (Zs. f. d. Kenntnis d. polit., soz. u. kultur. Lebens d. slaw. Völker u. Staaten).]
16. **Przegląd historyczny**. Kwart. Red. Janusz Woliński [u. a.] Wyd. Tow. miłośników historii. Warsz.: Dom Książki. 36. 1946—43. 1952 + Suppl. zu 38. 1948. [Hist. Rundschau.] Rez.: B. Spuler. W. D. 2. 1952. S. 264/67.
17. **Przegląd archeologiczny**. Revue archéologique. Cz. pośw. archeol. przedhistorycznej. Organ Inst. bad. staroż. słow. i pol. Tow. prehist. Red. Józef Kostrzewski. Po.: Inst. Bad. Staroż. Słow. 7, 1 (= R. 22). 1946. 7, 2 (= R. 23). 1947. 8, 1 (= R. 24). 1948. 8, 2 (= R. 25). 1949. 9, 1 (= R. 26). 1950.
18. **Przegląd zachodni**. Mies. Red.: M. Suchocki. Po.: Inst. Zach. 1. 1945—8. 1952. [West-Rundschau.]
19. **Revue des études slaves**. (Institut des études slaves.) Paris: Impr. Nationale. 21. 1944—28. 1951.
20. **Rocznik slawistyczny**. Revue slavistique. Kom. red.: Zenon Klemensiewicz, Tadeusz Lehr-Splawiński, Kazimierz Nitsch, Jan Safarewicz. Krak.: Stud. Słow. Uniw. Jagiell. 16. 1948/50, 1. 2. Rez.: Jęz. pol. 28. 1948, 2. S. 57/58.
21. **Roczniki historyczne**. (Annales historiques.) Po.: Pozn. Tow. Przyj. Nauk. 15, 2. 1939/46. 16. 1947—19. 1950 (1952).
22. **Archeologické Rozhledy**. Archeologičeskíe Novosti. Nouvelles archéologiques. Inf. orgán archeol. a příbuzných vědeckých ústavů v Českoslov. Praha: St. Archeol. Ústav. [1.] 1949. 2. 1950—4. 1952.
23. **Slavia antiqua**. Cz. pośw. starożytnościom słowiańskim pod red. Witolda Hensla. (Periodical devoted to Slavonic antiquities.) Po.: Księg. Akad. 1. 1948. 2. 1949/50.
24. **Slavia occidentalis**. Wydaje Kom. red.: Jan Otrębski, Mik. Rudnicki, Ludwik Zabrocki. Po.: Inst. Zach.-Słow. [M. frz. Rés.] 18. 1939/47. 19. 1948. Rez.: K. Nitsch. Jęz. pol. 29. 1949, 4. S. 183/86.
25. **Slavjane**. Eżemesjačný žurnal slavjanskogo Komiteta SSSR. Moskva: Slavj. Kom. SSSR. 1948—1952. [Die Slawen. Monatsschr. d. Slaw. Komitees d. UdSSR..]
26. **Strażnica zachodnia**. Mies. Pol. Zw. Zach. Red.: Zygmunt Izdebski. Kat.: Pol. Zw. Zach. 15. 1946—19. 1950. [Westwacht. Monatsschr. d. Poln. Westverbandes.]
27. **Światowit**. Rocz. Muz. archeol. im. Er(azma) Majewskiego (20. 1948/49: Rocz. Tow. nauk. warsz. pośw. archeol. pradziej. i bad. pierwotnej kult. pol. i słow.) Warsz.: Tow. Nauk. 18. 1939/45 (1947). 19. 1946/47 (1948). 20. 1948/49 (1949). [Swantowit. Jb. des Erasmus Majewski-Mus. f. Archäol., 20. 1948/49: Jb. der Gel. Ges. zu Warschau für Vor- u. Frühgesch. u. die Erforsch. d. ält. poln. u. slaw. Kultur.]

28. **Wiadomości archeologiczne.** Bulletin archéologique polonais. Organ państw. Muzeum archeologicznego. Organe du Musée archéol. polonais. Warsz.: P[aństw.] M[uz.] A[rcheol.] 16. 1939 (reed. 1948). 17. 1950. 18. 1951, 1/2.

III. SLAWEN

29. **Atlas Polski.** Historia. Praszowanie. Słowianie zachodni. Polska Bolesława Chrobrego. Polska Jagiellońska. Oprac. nauk. Józef Kostrzewski. Warsz.: Gł. Urz. Pom. Kraju 1949. 45,5 × 38 cm. [Atlas von Polen. Geschichte. Urslawen. Westslawen. Das Polen Boleslaw Chrobrys. Das Polen z. Z. d. Jagiellonen.]

30. **Batowski, Henryk:** Zwięzły zarys dziejów Słowiańszczyzny. Krak.: Czytelnik 1948. 198 S. + Dodatek: Mapy, rys. Czesława Machalska. XIV S. [Kurzer Abriss d. Gesch. d. Slawentums, M. Kt.-Beigabe.] (Bibl. oświaty powsz. 5.)

31. **Bazylewicz, K.:** Zwycięstwo narodów słowiańskich w odwiecznej walce z niemieckimi najeźdźcami. (Po.): „Wolność“ 1945. 16 S. [Der Sieg der slaw. Völker in dem ewigen Kampf m. d. deutschen Eindringlingen.]

32. **Biliński, Bronisław:** Drogi świata starożytnego ku ziemiom słowiańskim w świetle starożytnych świadectw literackich. In: Archeologia. 1. 1947. S. 139—168. [Die Wege der antiken Welt zu den slawischen Ländern i. Lichte antiker literar. Zeugnisse.]

33. **Biliński, Bronisław:** Zachodnia granica Praszowania Słowiańszczyzny wedle Pomponiusza Meli. In: Archeologia. 2. 1948. S. 129—138. [Die Westgrenze der Urslawen nach Pomponius Mela.]

34. **Böhm, Jaroslav:** Původ Slovanů ve světle nové české literatury prehistorické. In: CMM. 68. 1948, 1/2. S. 1—21. [Die Herkunft der Slawen im Lichte des neuen tschech. vorgeschichtl. Schrifttums.]

35. **Böhm, Jaroslav:** O původu a vzniku Slovanů. In: Sb. pro hosp. a soc. dějiny. 2. 1947. S. 69—76. [Ursprung u. Entstehung d. Slawen.] Rez.: V. Šmilauer. Čas. pro mod. filol. 31. 1948. S. 222.

36. **Cross, Samuel Hazzard:** Slavic Civilization through the ages. Ed. with a foreword by Leonid Strakhovsky. Cambridge, Mass.: Harvard Univ. Pr.; London: Oxf. Univ. Pr. 1948. VI, 195 S. Rez.: Ph. E. Mosely. Journ. of Centr. Eur. aff. 8. 1948/49. S. 288/89.

37. **Czaplewski, Paweł:** Studia nad regestem Dagome iudex. In: Zap. Tow. nauk. w Toruniu. 12. 1946. S. 6—45. [Untersuch. üb. d. Regeste Dagome iudex.]

38. **Czekanowski, Jan:** The ancient Home of the Slavs. In: The Slav. and East Eur. Rev. 65. 1947. S. 356—372.

39. **Czekanowski, Jan:** Przyczynki antropologiczne do zagadnienia stosunków słowiańsko-germańskich. [M. 1 graph. Darst.] In: Prz. zach. 7. 1951, 5/6. S. 1—25. [Anthropologische Beiträge zum Problem der germ.-slaw. Beziehungen.]

40. **Daniewski, Janusz Bożydar:** Sprawa prakolebki Słowian. In: Strażn. zach. 16. 1947, 9. S. 241—248. [Die Frage der Urheimat der Slawen.]

41. **Deržavin, N[ikolaj] S[evast'janovič]:** Die Slawen im Altertum. E. kulturhist. Abhandlung [Slavjane v drevnosti, dt.] Aus d. Russ. übertrag. v. Reinh. Winkler. Weimar: Herm. Böhlau Nachf. 1948. 286 S. (Arbeiten a. d. Geb. d. Slavistik in Übersetzung. Hrsg. v. Slav. Inst. d. Univ. L. 1.) Rez.: K. M(ajewski). Archeologia. 1. 1947. S. 214.

42. **Dobrovský, Josef:** Cyrill a Metod, apoštolové slovanští. Poznámkami opatřil Josef Vajs. Praha: Melantrich 1948. 223 S. [Cyrill u. Method, die Apostel des Slawentums.] (Spisy a projevy Josefa Dobrovského. 12.)

43. **Dzieje** styku słowiańsko-germańskiego w w. I—XII. In: *Życie i myśl*. 1950. S. 343—344. [Gesch. der slaw.-germ. Begegnung vom 1.—12. Jh.]
44. **Eisner, Jan**: Les Origines des Slaves d'après les préhistoriens tchèques. In: *Revue des études slaves*. 24. 1948. S. 129—142.
45. **Filip, Jan**: Původ a dějinné počátky Slovanů. In: *ČCH*. 46. 1946. S. 144—150. [Herkunft u. geschichtl. Anfänge der Slawen.]
46. **Gloger, Kurt**: Germanen in Osteuropa. Versuch einer Gesch. Osteuropas v. d. Anf. b. z. Beginn d. 13. Jhs. L. 1943. VIII, 288 S. (Mannus-Bücherei. 71.) Rez.: J. Kostrzewski. *Prz. archeol.* 7. 1946, 1. S. 114—117.
47. **Grekov, B.**: Slavjane. Vozniknovenie i razvitie kievskogo gosudarstva. Moskva: Vojenizdat 1946. 60 S. [Die Slawen. Entstehung u. Entwicklung des Kijewer Staates.]
48. **Hensel, Witold**: Gospodarka rolna i ogrodowa Słowian w okresie wczesnośredniowiecznym. Warsz.: (Płockie Zakł. Przem. Terenowego) 1952. 32 S. [Die Land- u. Gartenwirtschaft der Slawen in frühmittelalt. Zeit.] [S. A. a.:] Sprawozd. P[ra]śt[wa]. M[uz.] A[rcheol.] 4. 1951, 3/4. S. 15—46.
49. **Hensel, Witold**: Historia kultury materialnej dawnej słowiańszczyzny. Po.: Państw. Wyd. Nauk. 1951. 378 S. [Gesch. d. materiellen Kultur des frühen Slawentums.]
50. **Hensel, Witold**: Dwa kierunki — jedna myśl. In: *ZOW*. 1946, 1/2. S. 1—4. [Zwei Richtungen — ein Gedanke. (Betr. Ansichten dt. Vorgeschichtler über die Anfänge slaw. Kultur.)]
51. **Hensel, Witold**: Kłamstwa nauki niemieckiej o Słowianach. [Warsz.:] Czytelnik 1947. 17 S. [Lügen der dt. Wissenschaft üb. d. Slawen.] (Prasłowiańszczyzna i Polska pierwotna. 14.)
52. **Hensel, Witold**: Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Zarys kultury materialnej. Po.: Tow. Prehist. 1952. 377 S., m. 329 Abb. u. Kt.-Sk. [Das Slawentum im frühen Mittelalter. Darst. d. materiellen Kultur.] (Zeszyty prehist. 3.) [Prz. Rés.]
53. **Hensel, Witold**: Zagadnienie pochodzenia Słowian. In: *Prz. zach.* 4. 1948, 1. S. 64—68. [Die Frage des Ursprungs der Slawen.]
54. **Hensel, Witold**: O zainicjowanie współpracy słowiańskiej w dziedzinie badania grodów słowiańskich. In: *Prz. zach.* 3. 1947, 11/12. S. 997—998. [Die Inangriffnahme der slawischen Zusammenarbeit auf dem Gebiet der slawischen Burgenforschung.]
55. **Jamka, Rudolf**: Słowianie w pierwszych wiekach naszej ery w świetle materiałów prehistorycznych odkrytych na Śląsku i w Małopolsce. [M. Abb.] In: *Sl. ant.* 1. 1948. S. 268—301. [Die Slawen in den ersten Jahrhunderten unserer Zeitrechnung im Lichte vorgeschichtlicher, in Schlesien u. Klempolen aufgefundenen Materialien.]
56. **Jasienica, Paweł**: Świt słowiańskiego jutra. [Warsz.:] Państw. Inst. Wyd. 1952. 381 S., 32 Taf. [Der Anbruch der slaw. Geschichte. (Reportagen über altertumskundl. Arbeiten i. Polen.)]
57. **Jazdzewski, Konrad**: Atlas do pradziejów Słowian. (Ogólny konspekt.) Łódź: (Tow. Nauk.) 1948. S. 45—48. [Atlas zur Vor- u. Frühgeschichte der Slawen. Gesamtanlage.] [S. A. a.:] Łódzkie Tow. nauk. Sprawozd. z czynn. i posiedzeń. 1947, 2(4).
58. **Jazdzewski, Konrad**: Atlas do pradziejów Słowian. (2. Tekst.) Łódź: Spolem 1948. 139 S. [Atlas zur Vor- u. Frühgeschichte der Slawen.] (Łódzkie Tow. nauk. Prace Wyd. 2, 2. — Acta praehist. Univ. Lodziensis. 1.)

59. Jazdzewski, Konrad: Atlas to the prehistory of the Slavs. (2. Text. Transl. by Teresa A. Dmochowska.) Łódź: Tow. Nauk. 1948. 143 S. (Łódzkie Tow. nauk. 2, 2. — Acta praehist. Univ. Lodziensis. 1.)
60. Jazdzewski, Konrad: Gdzie była prakolebka Słowian? [Warsz.: Czytelnik 1947. 32 S., 5 Kt. [Wo war die Urheimat der Slawen?] (Prasłowiańszczyzna i Pol. pierwotna. 2.)
61. Kostrzewski, J.: Baltosłowianie i początki Prasłowian. In: Prz. zach. 2. 1946, 2. S. 168—173. [Die Baltoslawen u. die Anfänge der Urslawen.] [Zugl. Rez. zu:] Lehr-Splawiński, T.: O pochodzeniu i praojczyźnie Słowian. 1946.
62. Kostrzewski, Józef: Kultura prasłowiańska. o.O.: Czytelnik 1946. 24 S. [Urslawische Kultur.] (Prasłowiańszczyzna i Pol. pierwotna. 3.)
63. Kostrzewski, Józef: Prakolebka Słowian w świetle badań paleobotanicznych. (Le Berceau des Slaves au point de vue paléobotanique.) [M. 3 Abb.] In: Prz. archeol. 7. 1946, 1. S. 98—102.
64. Kostrzewski, Józef: Prasłowiańszczyzna. Zarys dziejów i kultury Prasłowian. [M. 68 Zeichn. u. Kt. i. T.] Po.: Księg. Akad. 1946. 165 S. [Das Urslawentum. Abriß der Gesch. u. Kultur der Urslawen.] Rez.: K. Majewski. Archeologia. 1. 1947. S. 216/220.
65. Kowalenko, Władysław: Najdawniejsze związki Prasłowian i Słowian z Bałtykiem. In: Prz. zach. 7. 1951, 1/2. S. 5—38. [Die ältesten Beziehungen der Urslawen u. Slawen zur Ostsee.]
66. Kowalski, Tadeusz: Relacja Ibrahima Ibn Jakuba z podróży do krajów słowiańskich w przekazie Al-Bekriego. Wyd., wstępem, komentarzem i przekładem opatrzył ... przy współudziale J. Kostrzewskiego, K. Stolyhwy, K. Moszyńskiego i K. Nitscha. Krak.: Księg. Gebethner i Wolff 1946. 162 S., 12 Taf. [Der Bericht I. I. J. von der Reise in die slaw. Länder i. d. Übertragung v. Al-Bekri. Hrsg., m. Einl., Bemerk. u. Übers. vers. v. T. K. unt. Mitw. v. J. K., K. St., K. M. u. K. N.] (PAU. Wyd. Kom. hist. 84. — Pomniki dziejowe Pol. 2, 1.)
67. Kuryłowicz, Jerzy: Związki językowe słowiańsko-germańskie. In: Prz. zach. 7. 1951, 5/8. S. 191—206. [Slaw.-germ. Sprachbeziehungen.]
68. Lehr-Splawiński, Tadeusz: Les Bassins de l'Oder et de la Vistule, le noyau de l'habitat primitif des Slaves. [M. 7 Kt.-Sk.] In: Les Fleuves et l'évolution des peuples. Paris 1950. S. 27—46.
69. Lehr-Splawiński, Tadeusz: The Origin and ancestral home of the Slavs. Offprint from „Poland's Place in Europe“. Po.: Inst. Zach. 1947. S. 64—83; Kt.-Sk. [Auch dt.:] Ds.: Der Ursprung u. die Urheimat d. Slawen. A. d. Engl. übers. v. F. Marks. Stg.: Dt. Büro f. Friedensfr. 1949. 21 S. (Dt. Büro f. Friedensfr. Stg. 11.)
70. Lehr-Splawiński, Tadeusz: O pochodzeniu i praojczyźnie Słowian. [M. 6 Kt.] Po.: Inst. Zach. 1946. 237 S. [Der Ursprung u. die Urheimat der Slawen.] (Prace Inst. Zach. 2.) Rez.: G. Nandris. The Slav. and East Eur. Rev. 66. 1947. S. 264/268; J. Kostrzewski. Prz. zach. 2. 1946, 2. S. 168/173; Z. Wojciechowski. Journ. of Centr. Eur. aff. 7. 1947/48. S. 314/17.
71. Lehr-Splawiński, Tadeusz: Początki Słowian. Krak.: Wyd. Stud. Słow. Uniw. Jagiell. 1946. IV, 72 S., 3 Kt. u. 2 Kt. i. T. [Die Anfänge der Slawen.] (Bibl. stud. słow. Uniw. Jagiell. B, 1—4.) Rez.: G. Labuda. Prz. zach. 2. 1946, 11. S. 961/962.
72. Lehr-Splawiński, Tadeusz: Powstanie, rozrost i rozpad wspólnoty prasłowiańskiej. ([Po. 1951:] Druk. Uniw. Pozn.) S. 350—378. [Entstehung, Entwicklung u. Verfall der urslaw. Gemeinschaft.] [S. A. a.:] Prz. zach. 7. 1951, 3/4. S. 350—378.

73. Lehr-Splawiński, Tadeusz: Z rozważań o pochodzeniu Słowian. In: Prz. zach. 3. 1947, 2. S. 147—153. [Betrachtungen üb. d. Urspr. d. Slawen.]
74. Lehr-Splawiński, Tadeusz: Znowu o nazwie Słowian. In: Jęz. pol. 28. 1948, 5. S. 140—146. [Nochmals zum Namen der Slawen.] [Zugl. Rez. zu:] Otrębski, J.: Słowianie. Po.: Księg. Ziem Zach. 1947. 191 S.
75. Łowmiański, Henryk: Na marginesie teorii Peiskera o pierwotnej niewoli Słowian. In: Sprawozd. pozn. Tow. przyj. nauk. 13. 1945/46, 1 (1946). S. 40. [Randbemerkungen zu Peiskers Theorie über die ursprüngl. Unfreiheit der Slawen. (Zsfass.)]
76. Ludat, Herbert: Die Slaven und das Mittelalter. In: Die Welt als Geschichte. 12. 1952. S. 69—84.
77. Majewski, Kazimierz: Importy rzymskie na ziemiach słowiańskich. Wr.: Tow. Nauk. 1949. 216 S., 18 Taf., 2 Kt. [Röm. Importe i. d. slaw. Ländern.] (Prace wr. Tow. nauk. A, 13.) Rez.: J. Kostrzewski. Prz. archeol. 8. 1949, 2. S. 353/57.
78. Małecki, M.: Najstarszy język Słowian. Krak.: Stud. Słow. 1947. 42 S. [Die älteste Sprache der Slawen.]
79. Manteuffel, Tadeusz: Słowiańszczyzna pierwotna. Krak.: Nakł. Księg. S. Kamiński 1946. 41 S. [Das Urslawentum.] (Biblioteczka hist. 1.) Rez.: G. Labuda. Prz. zach. 2. 1946, 6. S. 589/90.
80. Menges, Carlos: Los Eslavos primitivos y sus vecinos. In: Rev. de los estudios eslavos. 1. 1947. S. 10—12.
81. Milewski, Tadeusz: Badania Tadeusza Lehra-Splawińskiego nad kontaktami słowiańsko-germańskimi. In: Prz. zach. 7. 1951, 5/8. S. 593—600. [Die Forschungen L.-Sp.'s üb. die slaw.-germ. Beziehungen.]
82. Milukov, Pablo: Prehistoria de los Eslavos. In: Rev. de los estudios eslavos. 1. 1947. S. 5—9.
83. Moszyński, K.: Z zagadnień pochodzenia języka słowiańskiego. In: Sprawozd. z czynności i posiedzeń PAU. 47. 1947, 4. S. 124—29. [Von den Problemen über den Ursprung d. slaw. Sprache.]
84. Lubor Niederle, Praha: Nákl. Univ. Karl. a Slov. Ústavu 1947. 44 S., 1 Taf. [L. N. (Würdigung des f. d. slaw. Vorgesch. bedeut. tschech. Gelehrten, geb. 20. IX. 1865 in Klattau i. B., gest. 14. VI. 1944 in Prag.)]
85. Nosek, Stefan: Słowianie w pradziejach ziem polskich. Krak.: Nakł. „Pomoc i Urząd. Szkol.” 1946. 166 S., 1 Taf. [Die Slawen i. d. Vor- u. Frühgesch. der poln. Lande.]
86. Nosek, Stefan: Stosunki Prasłowiańszczyzny z Italią i krajami alpejskimi. In: Sprawozd. z czynn. i posiedzeń PAU. 48. 1947. S. 381—384. [Die Beziehungen d. Urslawentums zu Italien u. den Alpenländern.]
87. Otrębski, J.: Słowianie. Rozwiązanie wiecznej zagadki ich nazw. Po.: Księg. Ziem Zach. 1947. 191 S. [Die Slawen. Die Lösung des ewigen Rätsels ihres Namens.] Rez.: H. Łowmiański. In: S. O. 19. 1948. S. 442/452; L. Zabrocki. Prz. zach. 3. 1947, 7/8. S. 709/10; M. Komárek. Sl. Sb. 48. 1950. S. 132/35; T. Lehr-Splawiński. Jęz. pol. 28. 1948, 5. S. 140/146.
88. Novye Pamjatniki material'noj kul'tury drevnich Slavjan. In: Slavjane. 1950, 12. S. 58—59. [Neue Denkmäler der materiellen Kultur d. alten Slawen.]
89. Piwarski, Kazimierz: Słowiańszczyzna a Bałtyk. In: Życie słow. 1946, 2. S. 38—43. [Das Slawentum u. die Ostsee.]

90. Plezia, Marian: Najstarsze świadectwo o Słowianach. Po.: Księg. Akad. Spółdz. 1947. 58 S., 1 Kt. [Das älteste Zeugnis über die Slawen.] (Bibl. źródeł hist. 8.) Rez.: G. Labuda. Roczn. hist. 17. 1948, 2. S. 456/61.
91. Plezia, Marian: Greckie i łacińskie źródła do najstarszych dziejów Słowian. 1 (do VIII w.) Po.: Pol. Tow. Ludozn. 1952. 201 S., 3 Kt. [Griech. u. lat. Quellen zur ält. Gesch. d. Slawen.] (Prace etnologiczne. 3.)
92. Rudnicki, Mikołaj: L'habitat primordial des Slaves après l'époque i[ndo]-e[uropéenne]. In: S. O. 18. 1939/47. S. 201—216.
93. Rzesmiosło w pradziejach słowiańszczyzny. Po.: Centr. Biuro Wyst. Artyst. 1951. 15 S. [Das Handwerk i. d. Vor- u. Frühgesch. des Slawentums.] (Muz. archeol. w Poznaniu.)
94. Safarewicz, J.: Przyczynki do zagadnienia wspólnoty bałto-słowiańskiej. (Contributions au problème de la communauté balto-slave.) In: Sprawozd. z czynn. i posiedzeń PAU. 46. 1945. S. 199—202.
95. Sezaniecki, Michał: Hasła do słownika starożytności słowiańskich. Po. 1951: Pozn. Druk. Nauk. S. 624—679. [Stichwörter zum Lexikon der slaw. Altertümer.] [S. A. a.:] Prz. zach. 7. 1951, 7/8. S. 624—79.
96. Sezaniecki, Michał: Prace nad „Słownikiem starożytności słowiańskich“. In: Prz. zach. 7. 1951, 1/2. S. 345—346. [Arbeiten über das „Lexikon der slaw. Altertümer“.]
97. Smal-Stocki, Roman: Slavs and Teutons. The oldest Germanic-Slavic relations. Milwaukee: Bruce Publ. Co. 1950. 108 S. Rez.: T. Journ. of Centr. Eur. aff. 11. 1951/52. S. 118.
98. Szafrński, Włodzimierz: Mapka grodów prasłowiańskich. [M. 2 Sk.] In: ZOW. 15. 1946. S. 32—39. [Karte der urslaw. Burgen.]
99. Ułaszyn, H.: Biskupiński język prosłowiański. In: Jęz. pol. 24. 1939/45. S. 16—23. [Die urslaw. Sprache Biskupins (i. d. Woj. Posen).]
100. Urbańczyk, Stanisław: Religija pogańskich Słowian. Krak.: Bibl. Stud. Słow. Uniw. Jagiell. 1947. 89 S. [Die Religion der heidnischen Slawen.] (Bibl. stud. słow. Uniw. Jagiell. B, 6.)

IV. WESTSLAWEN

1. Elb- und Ostseeslawen

101. Biliński, Bronisław: Drogi świata starożytnego ku zachodnim ziemiom polskim i problem Odry u Ptolemeusza. In: Eos. Organ pol. Tow. filol. 41. 1940/46, 1/2. S. 157—196. [D. Wege d. alten Welt zu den westpoln. Gebieten u. das Oderproblem bei Ptolemäus.] Rez.: M. Rudnicki. S. O. 18. 1939/47. S. 474/475.
102. Borkovský, Ivan: Staroslovanská keramika ve střední Evropě. Studie k počátkům slovanské kultury. Praha 1940. 113 S., 22 Zeichn. i. T., 5 Taf. [Altslaw. Keramik in Mitteleuropa. Untersuch. z. d. Anfängen d. slaw. Kultur.] Rez.: K. Majewski. Archeologia. 1. 1947. S. 213; W. Hensel. Prz. zach. 2. 1946, 9. S. 799/802.
103. Bujak, F(ranciszek): Wenedowie na wybrzeżach Bałtyku. In: Sprawozd. z czynn. i posiedzeń PAU. 47. 1946, 3. S. 85—91. [Die Weneder a. d. Gestaden d. Ostsee.] [Auch als S. A.:] [Krak. 1946: Druk. Uniw. Jagiell.] S. 85—91. Rez.: K. M(ajewski). Archeologia. 1. 1947. S. 212/13.

104. **Bujak, Franciszek**: Wenedowie na wschodnich wybrzeżach Bałtyku. Gd.: Inst. Bałt. 1948. VII, 72 S. [Die Weneder an den östl. Gestaden der Ostsee.] (Wyd. Inst. Bałt. — Prace bad.-nauk. Ser.: Rozprawy.) [Engl. Rés.]
105. **Czekanowski, Jan**: Prazasiedlenie dorzecza Odry i Wisły w świetle badań antropologicznych. In: Prz. zach. 2. 1946, 12. S. 969—78. [Die Urbesiedlung des Oder- u. Weichselflußgebietes.]
106. **Daniewski, Janusz Bożydar**: Słowianie zachodni w czasach rzymskich. In: Strażn. zach. 16. 1947, 5. S. 129—134. [Die Westslawen in röm. Zeit.]
107. **Deržavin, N[ikolaj] S[evast'janovič]**: Die Elb- u. Ostseeslaven (Pomoränen). In: Deržavin, N. S.: Die Slaven im Altertum. 1948. S. 29—40.
108. **Dorka, Gertrud**: Archäologische Funde im ostdeutschen Raum. Hrsg. v. Bundesmin. f. gesamt. d. Fragen [M. Abb.] [Bonn 1951.] 12 S.
109. **Filip, Jan**: Lužická kultura v době laténské. (Lusatian Culture in the Latène period.) In: Sl. ant. 1. 1948. S. 166—180.
110. **Filip, Jan**: Hospodářský stav západních Slovanů na počátku dějin ve světle nových výzkumů. In: Sb. pro hosp. a soc. dějiny. 2. 1948. S. 200—204. [Der Stand der Wirtschaft bei den Westslawen am Beginn d. Gesch. i. Lichte der neuen Forschungen.]
111. **Fritze, Wolfgang**: Die Datierung des Geographen Bavarus u. die Stammesverfassung der Abotriten. In: Zs. f. slav. Phil. 21. 1952, 2. S. 326—42. Rez.: Z. W[ojsiechowski]. Prz. zach. 8. 1952, 11/12. S. 629/30.
112. **Grabowski, Tadeusz Stanisław**: Łużyczanie, ich walka, klęski i... triumf. Wr.: Wyd. Oddz. Wr. Kom. Słow. 1947. 54 S. [Die Wenden, ihr Kampf, ihre Niederlagen u. . . . ihr Triumph.] (Bibl. słow. Oddz. wr. Kom. słow. 2.)
113. **Grudziński, Tadeusz**: Stosunki polsko-wieleckie w drugiej połowie XI wieku. In: Prz. zach. 8. 1952, 3/4. S. 484—505. [Die Beziehungen zwischen Polen u. Weletern i. d. 2. Hälfte d. 11. Jhs.]
114. **Hensel, Witold**: Stara Lubeka w świetle wykopalisk. In: Prz. zach. 2. 1946, 3. S. 271—274. [Das alte Lübeck im Lichte der Ausgrabungen.]
115. **Hołubowicz, Włodzimierz**: Jak badamy wczesnośredniowieczną ceramikę zachodnich Słowian. In: ZOW. 21. 1952, 2. S. 37—41. [Wie wir die frühmittelalt. Keramik der Westslawen erforschen.]
116. **Jazdzewski, Konrad**: Co przemawia za zasiedziałością Słowian w dorzeczu Odry i Wisły od trzech z górą tysiącleci? In: ZOW. 1946, 1/2. S. 9—22. [Was spricht für die Sesshaftigkeit der Slawen in den Flußgebieten der Oder u. Weichsel seit über 3000 Jahren?]
117. **Jazdzewski, Konrad**: O zagadnieniu początków kultury łużyckiej. (Sur le Problème des origines de la culture lusacienne.) In: Sl. ant. 1. 1948. S. 94—151.
118. **Kiersnowski, Ryszard**: Legenda Winety. Studium hist. [M. 2 Taf.] Krak.: Wyd. Stud. Słow. Uniw. Jagiell. 1950. 170 S. [Die Wineta-Sage.] (Bibl. Stud. słow. Uniw. jagiell. A, 6.)
119. **Kostrzewski, Bogdan**: Rola Odry w świetle prehistorii. (Odra's Role in the light of prehistory.) [M. 14 Sk.] In: Cz. geogr. 20. 1949. S. 109—123.
120. **Kostrzewski, Józef**: Ceramika słowiańska między Łabą a Odrą w zaraniu dziejów. (La Céramique slave entre l'Elbe et l'Oder au moyen âge.) In: Prz. archeol. 7. 1946, 1. S. 29—50.

121. **Kostrzewski, J[ózef]**: Ozdoby srebrne w grobach i osadach wczesnohistorycznych Słowian zachodnich. In: Sprawozd. z czynn. i posiedzeń PAU. 48. 1947. S. 108 f. [Silberschmuck in frühgesch. Gräbern u. Siedlungen der Westslawen.]
122. **Kostrzewski, Józef**: W sprawie zachodniej granicy Słowian w Niemczech środkowych. In: Prz. archeol. 7. 1946, 1. S. 51—65. [Zur Frage der Westgrenze der Slawen in Mitteldeutschland.]
123. **Kostrzewski, Józef**: Słowianie i Germanie na ziemiach na wschód od Łaby w 6—8 w. po Chr. (Les Slaves et les Germains à l'Est de l'Elbe du 6ème au 8ème siècles après J. C.) In: Prz. archeol. 7. 1946, 1. S. 1—29.
124. **Kostrzewski, Józef**: Tragedia Słowian połabskich. Warsz.: Czytelnik 1948. 28 S. [Die Tragödie der Elbslawen.] (Prasłowiańszczyzna i Pol. pierwotna. 7. — Wiedza powsz. Wyd. pop.-nauk. 278.)
125. **Kowalenko, Władysław**: Starosłowiańskie grody portowe. In: Prz. zach. 6. 1950, 5/6. S. 378—419. [Altslaw. Hafenstädte a. d. Ostsee.]
126. **Kruszyński, Tadeusz**: Co nam mówią zabytki o polskości ziem nad Odrą i przy ujściu Wisły. Krak.: Pol. Zw. Zach. 1945. 31 S., Abb. [Was uns die Denkmäler über den poln. Charakter der Länder an der Oder u. an der Weichselmündung aussagen.] (Uniw. jagiell. i Ak. Gór. Kurs nauk.-inf. o ziem. zach. 8.)
127. **La Baume, Wolfgang**: Neue polnische Veröffentlichungen zur Frühgeschichte Ost- und Westpreußens. In: Z. f. O. 1. 1952, 4. S. 594—598.
128. **Labuda, Gerard**: Powstania Słowian połabskich u schyłku X wieku. (Po. 1947.) S. 153—200. [Die Aufstände der Elbslawen gegen Ende d. 10. Jhs.] [S. A. a.:] S. O. 18. 1939/47. S. 153—200.
129. **Labuda, Gerard**: Pierwsze państwo słowiańskie. Państwo Samona. Po.: Księg. Akad. 1949. VII, 357 S., 2 Kt. [Der erste slawische Staat. Der Staat Samos.] (Bibl. hist. 4.) [Frz. Rés.] Rez.: K. Tymieniecki. Prz. hist. 41. 1950. S. 260/68; H. Łowmiański. Roczn. hist. 19. 1950 (1952). S. 197/214; W. Fritze. Z. f. O. 1. 1952, 3. S. 460/62.
130. **Lehr-Splawiński, Tadeusz**: O starożytnych Lugi. (Sur les anciens Lugi.) In: Sl. ant. 1. 1948. S. 261—67.
131. **Lehr-Splawiński, Tadeusz**: Mapa Słowiańszczyzny w wiekach VIII—X. Podz. 1 : 300 000. Wyk. graf. A. Lorenski. Krak.: „Pomoce i Urząd. Szkol.” (1947). 107 × 95 cm. Wyd. 2. popr. Krak. 1950. 115 × 96 cm. [Karte des Slawentums im 8.—10. Jh.]
132. **Lehr-Splawiński, Tadeusz**: Obodriti — Obodrzyce. [M. Kt.-Sk.] In: S. O. 18. 1939/47. S. 223—228. [D. Obotriten.] [Auch als S. A.:] (Po. 1947.) S. 223—28.
133. **Lehr-Splawiński, Tadeusz**: Plemiona słowiańskie nad Łabą i Odrą w wiekach średnich z mapą. Wyd. drug. Kat. 1947: Druk. ciesz. 30 S., 1 Kt. [D. slaw. Stämme an der Elbe u. Oder im Mittelalter.] (Bibl. słow. 4.) (Wyd. Inst. Sl. [3].)
134. **Lehr-Splawiński, Tadeusz**: Początki słowiańskiego zaludnienia Łużyc. In: Strażn. zach. 15. 1946, 12. S. 370—373. [Die Anfänge der slaw. Besiedlung der Lausitz.]
135. **Lehr-Splawiński, Tadeusz**: O pierwotnych Wenetach. In: Księga pam. ku czci prof. Kazimierza Nitscha. Krak. 1946. S. 21—50. [Die Urweneter.]
136. **Lehr-Splawiński, Tadeusz**: Zagadnienie kaszubskie a plemiona słowiańskie na wschodnim pograniczu Niemiec w wiekach średnich. Krak.: Pol. Zw. Zach. 1945. 15 S., 1 Kt. [Das kaschub. Problem u. d. slaw. Stämme a. d. dt. Ostgrenze im Mittelalter.] (Uniw. jagiell. i Ak. gór. Kurs nauk.-inf. o ziem. zach. 13.)

137. **Lenczyk**, Gabriel: Na śladach dawnych miejsc obronnych. In: ZOW. 1946, 11/12. S. 79—86. [Auf den Spuren alter Wehrstätten. (Betr. Küstengeb.)]
138. **Lubiez-Niezabitowski**, Edward: Hodowla zwierząt, łowiectwo i rybactwo u mieszkańców Polski zachodniej w okresie halsztackim (R. 700—400 przed Chr.) i wczesnohistorycznym (R. 600—1100 po Chr.). L'Élevage d'animaux, la chasse et la pêche chez les habitants de la Pologne occidentale en période de Hallstatt (700—400 avant J. Chr.) et en période protohistorique (600—1100 après J. Chr.) In: Wiad. archeol. 16. 1939 (1948). S. 162—169.
139. **Majewski**, Kazimierz: Obszar Słowiańszczyzny zachodniej w świetle importów rzymskich. [M. 10 Kt.] In: Archeologia. 1. 1947. S. 185—202. [Der westslawische Raum im Lichte der röm. Importe.]
140. **Nasz**, Adolf: Wenedowie u Tacyty i Ptolemeusza. (Problem starszeństwa źródeł.) [M. 2 Sk.] In: Archeologia. 2. 1948. S. 177—184. [Die Weneder bei Tacitus u. Ptolemäus. Das Problem der Priorität der Quellen.]
141. **Neustupný**, Jiří: Pravěké dějiny Lužice. S. 12 tab., 51 obr. v textu, s mapkou Lužice a s mapou srbsk. území v 10. stol. p. Kr. V Praze: Spol. přát. Lužice 1946. 150 S. [Vor- u. Frühgesch. d. Lausitz. M. 12 Taf., 51 Abb. i. T., m. 1 Kt. der Lausitz u. 1 Kt. d. sorb. Gebietes i. 10. Jh. n. Chr.] (Lužickosrbská knihovnička. 32.) [Auch russ.:] Ds.: Pervobytnaja istorija Lužicy. Praga 1947. 178 S. [Auch dt.:] Ds.: Vorgeschichte der Lausitz [Pravěké dějiny Lužice, dt.] M. 12 Taf., 51 Bildern i. T. u. e. Kt. d. Lausitz. Autorisierte Übers. a. d. Tschech. v. Ernst Palm. (Hrsg. i. A. d. Min. f. Volksbild. d. Landes Sachsen u. redakt. Verantw. d. Pädag. Komm. sorbischer Lehrer beim Sorb. Volksbildungsamt, Bautzen.) (B.-L.: Volk u. Wissen) 1951. 139 S., XII Taf.
142. **Neustupný**, Jiří: Příspěvek k datování hradištní keramiky v Polabí. (Contribution à la chronologie de la céramique slave dans le bassin de l'Elbe.) In: Sl. ant. 1. 1948. S. 397—434.
143. **Nosek**, Stefan: Nowe materiały do poznania kultury wenedzkiej. [M. 55 Abb.] In: Światowit. 18. 1948. S. 111—164. [Neue Materialien z. Kenntnis der Kultur der Weneder.]
144. **Nosek**, Stefan: Neurowie w świetle archeologii. In: Prz. zach. 8. 1952, 5/6. S. 270—278. [Die Neuren im Lichte der Archäologie.]
145. **Orłowski**, Janusz: Słowianie wczesnohistoryczni na ziemiach śląskich. Kat.: Pol. Zw. Zach. (1945). 9 S. [Das frühgesch. Slawentum in den schles. Landen.] (Materiały odczytowe. 3.)
146. **Plezia**, Marian: Neurowie w świetle historiografii starożytnej. In: Prz. zach. 8. 1952, 5/6. S. 247—268. [Die Neuren i. Lichte der antiken Geschichtsschreibung.]
147. **Rajewski**, Zdzisław Adam: Problem Radgoszczy i Swaróżyca. [M. 1 Abb.] In: Prz. zach. 4. 1948, 9. S. 321—325. [Das Problem des (untergegangenen altslawischen) Radgoscht (b. Feldberg, 30 km westl. Prenzlau) und (des Lutitzenheiligtums) Swaróžyc.]
148. **Rajewski**, Zdzisław Adam: Wołyń — „Opulentissima civitas sclavorum. In: Prz. zach. 2. 1946, 5. S. 446—452. [Wollin — „der wohlhabendste Staat der Slawen“.]
149. **Rajewski**, Zdzisław Adam: Ziemie zachodnie w świetle wykopalisk. Niektóre pomniki naszej i pobratymskiej dawności. [M. Abb. i. T.] Warsz.: Państw. Zakł. Wyd. Szkol. 1947. 67 S. [Die Westgeb. i. Lichte der Ausgrabungen. Einige Denkmäler unserer Vergangenheit u. der unserer Stammesbrüder.] (Bibl. Ziem. Odzysk.)

150. M.-P., J.: Słowjanske Rowy we Łużicy. In: Nowa Doba. 1947, 21. S. 3. [Slawische Gräber i. d. Lausitz.]
151. Rudnicki, Mikołaj: Pierwotne dzieje Lechii i Polski. In: Problemy. 1946, 5. S. 2—11. [Urgesch. Lechiens u. Polens.]
152. Rudnicki, Mikołaj: Sprawy zachodnio-słowiańskie i lechickie. (Po. 1947.) S. 390—395. [Westslaw. u. lechische Fragen.] [S. A. a.:] S. O. 18, 1939/47. S. 390—395.
153. Rudnicki, Mikołaj: Szkice z kultury lechickiej. In: S. O. 18, 1939/47. S. 235—245. [Skizzen aus der lechischen Kultur.]
154. Schroeder, Roland: Die Nordgruppe der Oderschnurkeramik. M. 30 Taf. u. 2 Kt. B.: de Gruyter 1951. XI, 202 S. (Vorgesch. Forschungen. 14.)
155. Šimek, Em., J. Poulík, Fr. Kalousek: Západní Slované a Germáni. Brno: Ústav pro prehistorii 1947. 112 S., 18 Taf., 4 Kt. u. Abb. i. T. [Westslawen u. Germanen.] (Z. davných věků. 1.) Rez.: K. Tihelka. Sl. Sb. 46. 1948. S. 274/76.
156. Smolla, Günter: Die seltsamen Schicksale einiger Oberlausitzer Bronzegegenstände u. deren Stellung im Rahmen der bronzezeitlichen Geschichte. In: Strena praehist. Festg. M. Jahn. 1948. S. 90—133.
157. Sulimirski, Tadeusz: Zagadnienie upadku kultury łużyckiej. (The Problem of the downfall of the Lusatian culture.) In: Sl. ant. 1. 1948. S. 152—165.
158. Tymieniecki, Kazimierz: Ze studiów nad starożytnościami słowiańskimi. Lugiowie i Swewowie. In: Prz. hist. 41. 1950. S. 102—132. [Aus Untersuchungen üb. slaw. Altertümer. Lugier u. Sueben.]
159. Tymieniecki, Kazimierz: Wenetowie, nazwa i rzeczywistość historyczna. Vénètes — nom et la réalité historique. In: Sl. ant. 1. 1948. S. 248—260.
160. Ułaszyn, Henryk: Ślady po Słowianach załabskich. In: Kuźnica. 1946, 3. S. 7. [Spuren von Slawen jenseits der Elbe.] Rez.: K. N[itsch]. Jęz. pol. 26. 1946, 1. S. 26.
161. Wachowski, Kazimierz: Słowiańszczyzna zachodnia. Wstępem poprz. Gerard Labuda. [M. 1 Kt.] 2. wyd. Po.: Inst. Zach. 1950. XXX, 289 S. [Die Westslawen. M. Einl. v. G. L.] (Prace Inst. Zach. 16.) Rez.: J. Macůrek. Sl. Sb. 49. 1951, 2. S. 275/76. [Einl. unt. d. T.:] Kazimierz Wachowski jako historyk Słowiańszczyzny zachodniej. [K. W. als Historiker der Westslawen.] [Dass. in:] Prz. zach. 6. 1950, 9/10. S. 337—384.
162. Widajewicz, Józef: Niemcy wobec Słowian połabskich. Po.: Inst. Zach. 1946. 63 S. [Die Deutschen u. d. Elbslawen.] (Wyd. Inst. Zach. [9], 1.) Rez.: W. Hensel. Prz. zach. 2. 1946, 2. S. 202/04.
163. Widajewicz, Józef: Serbowie nadłabscy. Krak.: Nakł. Stud. Słow. Uniw. Jagiell. 1948. 62 S., 1 Kt. [Die Elbsorben.] (Bibl. stud. słow. Uniw. jagiell. B, 8.)
164. Widajewicz, Józef: Słowianie zachodni. Krak.: Pol. Zw. Zach. 1945. 12 S., 1 Kt. [Die Westslawen.] (Uniw. jagiell. i Ak. gór. Kurs nauk.-inf. o ziem. zach. 2.)
165. Widajewicz, Józef: Słowianie zachodni a Niemcy w wiekach średnich. Kat.: (Inst. Sl.) 1946. 43 S. [Die Westslawen u. d. Deutschen im Mittelalter.] (Bibl. słow. 1. — Wyd. Inst. Sl. [3.]) Rez.: — zka. Slov. Přehled. 33. 1947. S. 115/16; G. Labuda. Prz. zach. 2. 1946, 6. S. 589/90; Strażn. zach. 1946, 6. S. 235/36.
166. Widajewicz, J[ózef]: Studia nad relacją o Słowianach Ibrahima Ibn Jakuba. Krak.: Księg. Gebethner i Wolff 1946. 102 S., 2 Kt. [Studien üb. d. Slawen-Bericht des I. I. J.] (PAU.-Rozpr. Wydz. hist. filol. 2, 46, 1 (71).)

167. **Widajewicz, Józef:** Weleci. Kat.: Inst. Sl. 1946. 21 S. [Die Weleter.] (Bibl. słow. 2. — Wyd. Inst. Sl. [5.]) Rez.: A. Ossowski. Odrodzenie. 1946. 36 (93).
168. **Wienecke, Erwin:** Untersuchungen zur Religion der Westslawen. M. 19 Taf. L.: Harrassowitz 1940. XXVIII, 327 S. (Forsch. z. Vor- u. Frühgesch. 1.) Rez.: G. Labuda. S. O. 18. 1939/47. S. 459/470; M. Rudnicki. S. O. 19. 1948. S. 430/42. St. Urbańczyk. Roczn. slawist. 16. S. 40/56.
169. **Wojciechowski, Zygmunt:** Początki chrześcijaństwa w Polsce na tle stosunków niemiecko-wieleckich. In: Życie i myśl. 1950, 3/4. [Die Anfänge des Christentums in Polen auf Grund der dt.-wiltzischen Beziehungen.]

2. Polen

170. **Antoniewicz, Włodzimierz:** Zagadnienie Gotów i Gepidów na ziemiach Polski w okresie rzymskim. [M. 6 Kt.-Sk.] Po. 1951: Druk. Uniw. Pozn. S. 26—59. [Zum Problem der Goten u. Gepiden in den poln. Landen in röm. Zeit.] [S. A. a.:] Prz. zach. 7. 1951, 5/6. S. 26—59. Rez.: W. La Baume. Z. f. O. 1. 1952, 4. S. 595.
171. **Z Badań nad początkami Państwa polskiego. 1. Organizacja prac badawczych. 2. Prace wykopaliskowe: Pomorze, Wielkopolska, Małopolska, Śląsk, Mazowsze.** In: Prz. hist. 41. 1950. S. 225—252. [Aus den Forschungen üb. d. Anfänge d. poln. Staates. Die Organisierung der Forschungsarbeiten. 2. Ausgrabungsarbeiten: Pommern, Großpolen, Kleinpolen, Schlesien, Masowien.]
172. **Buratyński, Stanisław:** Z zagadnień bytu najstarszego człowieka na naszych ziemiach. In: ZOW. 16. 1947. S. 38—40. [Aus den Lebensproblemen des ältesten Menschen in unseren Landen.]
173. **Czekanowski, Jan:** Polska—Słowiańszczyzna. Perspektywy antropol. Warsz.: (Arct) 1948. VIII, 389 S., 2 Kt. [Polen u. das Slawentum. Anthropolog. Perspektiven.] (Bibl. wiedzy o Pol. 3.)
174. **Durczewski, Zdzisław:** Grupa górnośląsko-małopolska kultury łużyckiej w Polsce. 1. 2. Krak.: PAU 1939/48. 1. 1939/46. 187 S., 8 Abb. 2. 1948. 359 S., 17 Taf., 111 Tab. u. Fundkt. [Die oberschles.-kleinpoln. Gruppe der Lausitzer Kultur in Polen.] (PAU.-Sl. prace prehist.) Rez.: L. Jisl. Sl. Sb. 49. 1951, 2. S. 277/78.
175. **Gansiniec, Ryszard:** Grobowiec Bolesława Chrobrego. In: Archeologia. 3. 1949. S. 123—168. [M. frz. Rés.:] Le Tombeau de Boleslas le Grand. S. 425—427.
176. **Gieysztor, Aleksander:** Badania nad genezą państwa polskiego. In: Prz. zach. 6. 1950, 3/4. S. 169—195. [Forschungen üb. die Entstehung des poln. Staates.] [Auch als S. A.:] Po.: Inst. Zach. 1950. S. 169—195. (Osobne odbicia z Prz. zach. [9.])
177. **Gieysztor, Aleksander:** Badania nad początkami państwa polskiego. In: Prz. hist. 39. 1949. S. 202—205. [Forschungen über die Anfänge des poln. Staates.]
178. **Gieysztor, Aleksander:** Polskie badania wczesnodziejowe w r. 1950. [M. 2 Sk. u. 4 Taf.] In: Prz. zach. 7. 1951, 1/2. S. 193—263. [Die poln. Forschungen z. Frühgeschichte i. J. 1950.]
179. **Gieysztor, Aleksander:** Problematyka i organizacja badań nad początkami państwa polskiego. In: Wiad. hist. 3. 1950, 2 (11). S. 15—25. [Problematik u. Organisation der Forschungen über die Anfänge d. poln. Staates.] [Auch als S. A.:] [Warsz. 1950:] Druk. Państw. Zakł. Wyd. S. 15—25.
180. **Hensel, Witold:** Geneza państwowości polskiej w świetle badań archeologicznych. In: Pam. VII powsz. Zjazdu historyków pol. 1. Warsz. 1948. [Die Staatwerdung Polens im Lichte archäolog. Forschungen.]

181. Hensel, Witold: Osadnictwo i budownictwo prapolskie. [Warsz.: Czytelnik 1947. 31 S. [Urpóln. Siedlungs- u. Bauwesen.] (Prasłowiańszczyzna i Pol. pierwotna. 9.)
182. Hensel, Witold: Polska na początku dziejów. In: Prz. zach. 5. 1949, 7/8. S. 134—143. [Polen am Beginn d. Geschichte.] [Auch dt.:] Ds.: Die Entstehung Polens. Stg.: Dt. Büro f. Friedensfr. 1950. 16 S. (Dt. Büro f. Friedensfr. Stg. 27.)
183. Hensel, Witold: Próba periodizacji najdawniejszych dziejów ziem polskich. Warsz. 1951: (Druk. Lud. Spółdz. Wyd.) 20 S. (S. 17—36.) [Versuch einer Einteilung der ältesten poln. Gesch. in Zeitabschnitte.] [S. A. a.:] Sprawozd. P[añstw.] M[uz.] A[rcheol.] 4. 1951, 1/2. S. 17—36.
184. Hensel, Witold: Polskie tysiąclecie. Warsz. 1950: (Druk. im. Rewol. Paźdz.) 22 S. [Das Millenium Polens. (Rückblick auf d. Forsch. üb. d. Anfänge d. poln. Staates.)] [S. A. a.:] Sprawozd. P[añstw.] M[uz.] A[rcheol.] 3. 1950, 1/4. S. 27—48. [Frz. Rés.]
185. Herbst, Stanisław: Przeglądowy atlas wczesnodziejowy ziem polskich. Projekt wydawnictwa. In: Kwart. hist. 58. 1950/51, 1/2. S. 123—125. [Übersichtsatlas zur Frühgesch. d. poln. Lande. Editionsplan.]
186. Hołubowicz, Włodzimierz: Studia nad metodami badań warstw kulturowych w prehistorii polskiej. Toruń: Nakł. Tow. Nauk. 1948. 208 S. [Untersuch. über die Methoden zur Erforschung der Kulturschichten i. d. poln. Vorgesch.] (Tow. nauk. w Toruniu. — Prace prehist. 2.) [Poln. u. frz. Zsfass. in:] Sprawozd. Tow. nauk. w Toruniu. 1. 1947/48. S. 93—97.
187. Kostrzewski, Bogdan: Stosunki plemion polskich z innymi ludami w okresie wczesnodziejowym. Warsz.: Czytelnik 1948. 26 S. [Die Bezieh. d. poln. Stämme zu and. Völkern in vorgeschichtl. Zeit.] (Wiedza powsz. Wyd. pop.-nauk. 106. — Prasłowiańszczyzna i Pol. pierwotna. 12.)
188. Kostrzewski, Józef: Z badań nad kulturą prapolską. — Co wiemy o gospodarce Prapolan? [M. 2 Kt.] In: ZOW. 15. 1946. S. 49—51. [Aus den Forschungen über die urpoln. Kultur. Was wissen wir über die Wirtschaft der Urpolanen?]
189. Kostrzewski, Józef: Dzieje polskich badań prehistorycznych. Z 14 tabl. Po.: Tow. Prehist. 1949. 219 S. [Gesch. d. poln. prähist. Forschungen.] (Bibl. prehist. 8.) [Frz. Rés.]
190. Kostrzewski, Józef: Germanie przedhistoryczni w Polsce. (Les Germains préhistoriques en Pologne.) In: Prz. archeol. 7. 1946, 1. S. 65—89.
191. Kostrzewski, Józef: Kultura prapolska. Po.: Inst. Zach. 1947. 605 S., 261 Abb. (Prace Inst. Zach. 11.) [Auch frz.:] Ds.: Les Origines de la civilisation polonaise. Préhistoire-prothistoire. Trad. de Bernard Hamel. Paris: Presses Univ. de France 1949. 671 S., 261 Abb. Rez.: R. Jakimowicz. Roczn. hist. 18. 1949. S. 390/98; M. Szczaniecki. Archeologia. 3. 1949. S. 267/70; K. M(ajewski). Archeologia. 2. 1948. S. 216.
192. Kostrzewski, Józef: Losy nauk prehistorycznych w czasie wojny i po wojnie. In: Nauka pol. 25. 1947. S. 132—154. [Das Schicksal der Vorgesch.-Forschung z. Z. des Krieges u. nach dem Kriege.]
193. Kostrzewski, Józef: Pradzieje Polski. Z 25 tabl. oraz 46 ryc. Po.: Księg. Akad. 1949. 291 S., 1 Taf. [Vor- u. Frühgesch. Polens.]
194. Kostrzewski, Józef: Ślady archeologiczne pobytu drużyn germańskich w Polsce w pierwszej połowie I stulecia naszej ery. Po. 1951: Druk. Uniw. Pozn. S. 100—112.

[Archäol. Spuren d. Aufenthaltes germ. Gefolgschaften in Polen i. d. 1. Hälfte des 1. Jhs. unserer Zeitrechnung.] [S. A. a.] Prz. zach. 1951, 5/6. S. 100—112.

195. **Kostrzewski, Józef**: Słowianie i Germanie w pradziejach Polski. [Warsz.: Czytelnik 1947. 15 S. [Slawen u. Germanen i. d. Urgeschichte Polens.] (Prasłowiańszczyzna i Polska pierwotna. 5.)

196. **Kostrzewski, Józef**: Stosunki między ziemiami polskimi i terytorium Czechosłowacji w pradziejach. [M. 13 Abb. a. 4 Taf.] In: Prz. zach. 8. 1952, 9/10. S. 96—112. [Die Beziehungen zwischen den poln. Landen u. dem Gebiet der Tschechoslowakei i. d. Urzeit.]

197. (**Krukowski, Stefan, Józef Kostrzewski, Roman Jakimowicz**): Prehistoria ziem polskich. Krak.: PAU 1939—1948. 448 S., 100 Taf., 51 Bl. [Tafelerkl.], 1 Tab. [Die Vorgesch. d. poln. Lande.] (PAU. — Encyklop. pol. 4, 1, 5.) Rez.: K. M(ajewski). Archeologia. 1. 1947. S. 220/21.

198. **Labuda, Gerard**: Ibrahim Ibn Jakub. Najstarsza relacja o Polsce w nowym wydaniu. In: Roczn. hist. 16. 1947. S. 100—181. [M. frz. Rés.:] Ibrahim Ibn Yakub — la plus ancienne relation de la Pologne dans une nouvelle édition. S. 181—183.

199. **Labuda, Gerard**: Thietmara relacje o pobycie Mieszka I na zjazdach wielkanocnych w Quedlinburgu r. 973 i 986. In: Sprawozd. pozn. Tow. przyj. nauk. 13. 1945/46, 1 (1946). [Thietmars Berichte über Mieszkos Aufenthalt bei den Quedlinburger Osterzusammenkünften i. d. J. 973 u. 986.]

200. **Labuda, Gerard**: Studia nad początkami państwa polskiego. Po.: Księg. Akad. 1946. VI, 354 S. [Untersuch. über die Anfänge des poln. Staates.] (Bibl. hist. 1.) Rez.: M. Szczaniecki. Prz. zach. 3. 1947, 9. S. 802/805; J. Macurek. Sl. Sb. 47. 1949. S. 360/61; K. Tymieniecki. S. O. 19. 1948. S. 459/71; St. Zajackowski. Roczn. hist. 17. 1948, 1. S. 231/242.

201. **Labuda, Gerard**: Znaczenie prawno-polityczne dokumentu Dagome iudex. In: Nasza Przyszłość 4. 1947. S. 33—60. [Die polit.-rechtliche Bedeutung der Urkunde „D. i.“]

202. **Labuda, Gerard**: Źródła objaśniające początki Państwa polskiego. Projekt wydawnictwa. In: Kwart. hist. 38. 1950/51, 1/2. S. 112—22. [Quellen zur Beleuchtung der Anfänge d. poln. Staates. Editionsplan.]

203. **Łowmiański, Henryk**: Kilka uwag krytycznych o początkach Polski. In: Roczn. hist. 18. 1949. S. 352—373. [Einige krit. Bemerkungen zu den Anfängen Polens.] [Zugl. Rez. zu:] Widajewicz, J.: Początki Polski. Wr. 1948. 162 S.

204. **Majewski, Kazimierz**: Problematyka badań nad importami rzymskimi na ziemiach Polski. In: Archeologia. 3. 1949. S. 211—14. [M. russ. u. frz. Rés.:] Problematika issledowanij po rimskim importam na pol'skich zemljach. Le Problème de recherches sur les importations romaines dans les territoires de Pologne. S. 431—35.

205. **Majewski, Kazimierz**: Organizacja archeologii w Polsce. In: Życie nauki. 1948, 21/22. S. 124—144. [Die Organisation der Archäologie in Polen.] Rez.: J. K. Archeologia. Roczn. pol. Tow. archeol. 2. 1948. S. 217/20.

206. Kierownictwo badań nad początkami państwa polskiego. **Materiały** wczesno-średniowieczne. Uzyskali W(łodzimierz) Antoniewicz, R(udolf) Jamka, K(onrad) Jazdzewski, A(łina) Kietlińska, K(rystyna) Musianowicz i Z(ofia) Wartołowska. 1. 1949. Warsz.: Nakł. Państw. Muz. Archeol. 1951. 3 Bl., 191 S., Abb., 4 Taf. Getr. Pag. [Materialien z. Gesch. d. Mittelalt. (betr. Anfänge d. poln. Staates).] [M. russ. u. engl. Nebent.:] Materiały ranne-srednevekove. Rukovodstvo po issledovaniju načala

voznikovenija pol'skogo gosudarstva. — Protohistoric Materials. The Committee for Research on the Origin of the Polish State.

207. Nosek, Stefan: Kultura grobów skrzynkowych i podkloszowych w Polsce południowo-zachodniej. Krak.: PAU 1946. 142 S., 25 Taf. [Die Kultur der Steinkisten- u. Glockengräberleute in Südwestpolen.] (Prace prehist. 3.)

208. Nosek, Stefan: Prądy kulturowe na ziemiach polskich w czasach przedhistorycznych. In: ZOW. 16. 1947. S. 29—33. [Kulturströmungen in den poln. Landen in vorgesch. Zeit.]

209. Nosek, Stefan: Słowianie w pradziejach ziem polskich. [M. 1 Taf.] Krak.: Pomoc i Urząd. Szkol. 1946. 166 S. [Die Slawen in der Urgesch. der poln. Lande.]

210. Podkowińska, Z(ofia): Człowiek przedhistoryczny na ziemiach polskich. [M. Abb.] Krak.: Kamiński 1947. 85 S. [Der vorgesch. Mensch i. d. poln. Landen.] Rez.: K. M[ajewski]. Archeologia. 2. 1948. S. 225/26; R. Jakimowicz. ZOW. 17. 1948, 5/6. S. 89/93.

211. Recke, Walther: Organisation der frühgeschichtlichen Forschung in Polen. In: Z. f. O. 1. 1952, 2. S. 288—91.

212. Rudnicki, Mikołaj: Zagadnienie pobytu drużyn germańskich na ziemiach polskich w czasie do VI w. w świetle imiennictwa. In: Prz. zach. 7. 1951, 5/6. S. 164—181. [Das Problem des Aufenthaltes germ. Gefolgschaften i. d. poln. Landen vor dem 6. Jh. im Lichte der Namenkunde.]

213. Stojanowski, Karol: Antropologia prehistoryczna Polski. Krak.: PAU 1948. 56 S., 1 Taf. [Vorgesch. Anthropol. Polens.] (PAU. Prace i mat. antropol. 2, 1.)

214. Taszycki, Witold: Dotychczasowy stan badań nad pobytem drużyn germańskich na ziemiach polskich w świetle toponomastyki. In: Prz. zach. 7. 1951, 5/6. S. 182—190. [Der bisherige Stand der Forschungen über den Aufenthalt germ. Gefolgschaften i. d. poln. Landen im Lichte der Ortsnamenkunde.]

215. Tymieniecki, Kazimierz: Ziemie polskie w starożytności. Ludy i kultury najdawniejsze. Po.: Pozn. Tow. Przyj. Nauk 1951. XXIV, 834 S., 18 Einschl.-Kt. [Die poln. Lande im Altertum. Die ältesten Völker u. Kulturen.]

216. Wąsowicz, Tereza: Badania nad początkami państwa polskiego w r. 1950. In: Kwart. hist. 58. 1950/51, 1/2. S. 97—111. [Forschungen üb. d. Anfänge d. poln. Staates i. J. 1950. (Spez. Ausgrabungsberichte.)]

217. Widajewicz, Józef: Państwo Wiślan. Krak.: Stud. Słow. Uniw. Jagiell. 1947. 136 S., 1 Kt. [Der Staat der Wislanen.] (Bibl. stud. słow. Uniw. Jagiell. A, 2.) Rez.: V. Žáček. Sl. Sb. 47. 1949. S. 170/73.

218. Widajewicz, Józef: Początki Polski. Wr.-Warsz.: Książn. Atl. (1948). 162 S. [D. Anfänge Polens.] Rez. H. Łowmiański. Roczn. hist. 18. 1949. S. 352/73.

3. Tschechen und Slowaken

219. Budinský-Krička, V(ojtech): Slovensko v dobe bronzovej a halštatskej. In: Slovenské Dejiny. 1, 1. 1948. S. 68—103. [Die Slowakei i. d. Bronze- u. Hallstattzeit.]

220. Budinský-Krička, V(ojtech): Slovensko v mladšej dobe kamennej. In: Slovenské Dejiny 1, 1. 1948. S. 55—67. [Die Slowakei i. d. jüngeren Steinzeit.]

221. Chaloupecký, Václav: Valaši na Slovensku. Praha: Slov. Ústav 1947. 116 S. [Die Wallachen i. d. Slowakei. (Frühgesch. Besiedlung des Landes.)] Rez.: St. Szczotka. Roczn. dziejów społ. i gosp. 11. 1949. S. 356/58.

222. Slovenské Dejiny. Red. Branislav Varsik. 1, 1. Slovensko v praveku. Bratislava: Slov. Akad. Vied a Umení 1947. 157 S., 56 Taf., 11 Kt. [Die Gesch. d. Slowakei. 1, 1. Die Slowakei i. d. Ur- u. Frühgeschichte.] (Vlastivedná knižnica slov. Akad. vied a umení. 3.) Rez.: E. K(onik). Archeologia. 2. 1948. S. 231.
223. Deržavin, N[ikolaj] S[evast'janovič]: Böhmen und Mähren. Das großmährische Fürstentum. Das böhmische Fürstentum. In: Deržavin, N. S.: Die Slaven im Altertum. 1948. S. 196—213.
224. Eisner, Jan: Slovensko v dobe kultúry hradištnej. In: Slovenské Dejiny. 1, 1. 1948. S. 120—157. [Die Slowakei z. Z. d. slaw. Kultur.]
225. Filip, Jan: Dvořákovo Museum Kolínska v pravěku. [M. Taf. u. Zeichn. i. T.] Kolín: Městské Museum 1946. 76 S. [Das Frant. Dvořák-Museum für die Vor- u. Frühgesch. des Koliner Landes. (Führer d. d. Mus. u. Darst. aus d. Vorzeit des Koliner Landes.)] Rez.: E. K. Archeologia. 2. 1948. S. 201.
226. Filip, Jan: Počátky slovanského osídlení v Československu. Praha: Spol. přátel Starožitn. 1946. 96 S., 1 Kt. u. 14 Zeichn. i. T. [Die Anfänge der slaw. Siedlung i. d. Tschechoslowakei.] [S. A. a.:] Čas. Společnosti přátel starožitností. 49/50. 1941/42 (1946). S. 5—76. 3 Kt., 11 Abb. Rez.: S. Michalkiewicz. Archeologia. 2. 1948. S. 202/09.
227. Filip, Jan: Pradzieje Czechosłowacji. Tłum. Józef Kostrzewski. [M. Taf.] Po.: Inst. Zach. 1951. XV, 497 S. [Vor- u. Frühgesch. d. Tschechoslowakei.] Rez.: Journ. of Centr. Eur. aff. 11. 1951/52. S. 314; W. Hejnosz. Zap. Tow. nauk. w Toruniu. 17. 1951, 3/4 (151/52) (1952). S. 127/29.
228. Filip, Jan: Vznik českého národa a problem jeho dějinných předchůdců. In: Čas. Společnosti přátel starožitností. 54. 1946. S. 1—18. [Die Entw. d. tschech. Volkes u. d. Problem seiner geschichtl. Vorgänger.]
229. Halaga, Ondrej: Slovanské osídlenie Potisia a východoslovenski grécko-katolíci. Košice 1947. 135 S. [Die slaw. Besiedlung des Tisageb. u. die griech.-kath. Ostslawen.]
230. Korowiec, Marek St.: Zarys dziejów Słowacji. Kat. 1948: Państw. Kat. Zakł. Graf. 52 S. [Abriß d. Gesch. d. Slowakei.] (Wyd. Inst. Śl.-Bibl. słow. 6.)
231. Kraskovská, L'udmila: Kultúra laténska. In: Slovenské Dejiny. 1, 1. 1948. S. 104—119. [Die Kultur der La-Tène-Zeit (i. d. Slowakei).]
232. Poulík, Josef: Jižní Morava země dávných Slovanů. [M. zahlr. Abb.] Brno: Stud. a plánovací ústav 1948—50. 169 S., 44 Bl. [Süd-Mähren, ein Land der alten Slawen.]
233. Preidel, Helmut: Die vor- und frühgeschichtliche Besiedlung Böhmens und Mährens. [M. 7 Kt.-Sk.] In: Die Deutschen in Böhmen und Mähren. S. 9—33.
234. Reutter, Johannes: Die Geschichte Südmährens. M. ergänz. Beitr. unserer südmähr. Geschichts- u. Heimatforscher Josef Freising [u. a.] u. 1 Übersichtskt. d. Siedlungsgeb. d. Deutschen i. böhmisch-mährischen Raume. Die Gestaltung des Werkes besorgte Josef Freising. — (Geislingen/St.: Südmährer-Ausschuß 1952.) 64 S., m. Abb., 1 Kt. (Südmähr. Heimatbücher. 1.)
235. Skutil, Jozef: Diluviálny človek na Slovensku. In: Slovenské Dejiny. 1, 1. 1948. S. 18—54. [Der eiszeitliche Mensch i. d. Slowakei.]
236. Svoboda, Bedřich: Čechy a římské imperium. Praha: Nár. Museum v Praze 1948. 253 S., 42 Abb. i. T., 24 Taf. u. 1 Tab. [Böhmen u. d. Röm. Weltreich.] (Sb. nár. Musea v Praze. 2-A. — Acta Musei nationalis Pragae. 2-A.) Rez.: E. Konik. Archeologia. 2. 1948. S. 228/31.